

Проект рішення Міжнародної науково - практичної конференції «Економічна теорія та освіта XXI століття»

На основі поданих тез та за результатами обговорення учасники Міжнародної науково - практичної конференції «Економічна теорія та освіта XXI століття», що відбулась у ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК» прийняли такі рішення:

1. На тлі позитивних змін, спричинених реформуванням української освіти у 2014 – 2015 роках, в ній виявились тенденції, які засвідчують необхідність вдосконалення як власне змісту освіти так і форм її організації.

- Необхідними напрямками змін *змісту економічної освіти* є такі:
 - ❖ послідовна реалізація компетентнісного підходу в університетській освіті, який передбачає формування здатності розуміти економічне середовище, інтерпретувати економічні факти, виявляти тенденцій та оцінювати процеси й явища з застосуванням статистичного інструментарію, передбачати політичні та соціальні наслідки економічних рішень,
 - ❖ забезпечення більшої практичної спрямованості освіти в аспірантурі та магістратурі, одним з засобів реалізації якої може стати впровадження «Практикуму кількісних досліджень національної економіки»,
 - ❖ виокремлення в «Державному стандарті базової та повної середньої освіти» предмету «Економіка» як знаннєвої галузі та відмова від ідеї «розмивання» його змісту в складі освітньої галузі «Суспільствознавство» або ж курсів «Фінансова грамотність», «Основи споживчих знань» тощо,
 - ❖ повернення навчальної дисципліни «Економіка» з його системним викладанням в шкільний навчальний процес в якості обов'язкової дисципліни для запобігання суспільних втрат, пов'язаних з несформованістю економічних компетентностей підлітків, втратою інтелектуального потенціалу та руйнуванням існуючої інфраструктури шкільної економічної освіти.

- Доцільними напрямками зміни *форм організації* економічної освіти мають стати:
 - ❖ реалізація державної освітньої політики з дотриманням принципу: «Викладач та вчитель як центр освітніх реформ», створення академічним менеджментом стимулів для освітян з метою забезпечення позитивного реагування на освітні реформи,
 - ❖ подолання хибної тенденції економії видатків державного бюджету за рахунок економії на освіті шляхом обмеження мережі освітніх закладів та безоплатних освітніх послуг, більшого педагогічного навантаження, ліквідації традиційних надбавок в оплаті праці, більшої наповненості класів та груп тощо,
 - ❖ спрямування інструментів державного регулювання освіти на подолання, так званих «освітніх диспропорцій», що виявляються у невідповідностях шкільної та університетської освіти, пропозиції освітніх послуг (ліцензованих місць) та попиту на них (кількості претендентів на ліцензовані місця) тощо,

- ❖ організація моніторингу стану української освітньої сфери з використанням стандартів та індикаторів, що використовуються в країнах ЄС та ОЕСР, для забезпечення порівняності результатів,
- ❖ використання при вирішенні проблеми «неповернення освіченої молоді» після отримання освіти закордоном досвіду інших країн, зокрема, практики стимулювання через гарантування зайнятості та корерного зростання, реалізацію «програм участі», реалізованої в КНР,
- ❖ створення Координаційного центру розвитку шкільної економічної освіти на ґрунті об'єднання зусиль Міністерства освіти та науки України й Всеукраїнської асоціації викладачів економіки, інших громадських організацій,
- ❖ використання в організації економічної освіти таких апробованих в світі форм, як бізнес-симуляція, партнерства освіти та бізнесу, спільні освітні програми університетів різних країн, сприяння участі в європейських програмах «Еразмус», «Жан Моне», «Горизонт 2020», використання моделі «навчання навпаки» (“flipped classroom”) тощо
- ❖ стимулювання розвитку української мови як мови освіти та науки шляхом вдосконалення понятійного апарату економічних наук на тлі поглибленого вивчення учнями та студентами інших мов,

2. Підґрунтя змін змісту економічної освіти формується економічною наукою. На початку ХХІ ст. в економічній теорії виявились тренди, які стосуються вдосконалення її інструментарію та змін акцентів (перспективних напрямків) досліджень.

- Вдосконалення *теоретичного інструментарію* економічної науки відбувається за такими напрямками:
 - ❖ використання, так званого «діалогу професійних культур», за якого економічна теорія послуговується здобутками «суміжних галузей», а саме: філософії, риторики, логіки, історії, екології,
 - ❖ «соціалізація» економічної теорії у відповідь на «соціалізацію» власне економічних систем, в центрі яких знаходиться людина з її потребами, перехід від пізнавальних моделі «людини раціональної» до моделей «людини нераціональної (імпульсивної)» та «людини інституціональної»,
 - ❖ застосування в дослідженнях економічних систем гіпотез, ідей та модельних конструкцій нової політичної економіки в її інституційному дизайні, теоретичних здобутків синтезу ортодоксальних та гетеродоксальних теорій, теорій «економіки добробуту», «інноваційно-інформаційної економіки», психологічної онтології та пізнавальних можливостей «поведінкової економіки» з її аналізом нераціональної, ірраціональної поведінки, «ринкових аномалій» тощо,
- *Сучасні акценти* економічної теорії, крім іншого, виявляють нове розуміння її нормативного аспекту. До таких акцентів й, відповідно, актуальних напрямків досліджень належать:
 - ❖ з'ясування закономірностей формування економіки інноваційного типу, інноваційного підприємництва та інноваційної зайнятості, умов їх реалізації та причин гальмування,

- ❖ доповнення теорії макроекономічної політики визначенням сучасних закономірностей монетарної політики при переході від «консенсусної моделі» до моделі «перспективного орієнтування», а також шляхом оцінювання результатів застосування нових (впроваджених після фінансової кризи 2008-2010 років) фіскальних правил та наслідків бюджетної децентралізації.
- ❖ обґрунтування критеріїв оптимізації державного (публічного) сектора та доцільності застосування різних форм публічно-приватного партнерства в українській економіці,
- ❖ адаптація економічної теорії до пояснення сучасної української економіки з властивими їй особливостями макроекономічного кругообігу ресурсів, доходів та витрат, нетрадиційним співвідношенням інституційних секторів, відсутністю ресурсної безпеки, суттєвим впливом на формування макроекономічної політики суперечностей інтересів «груп впливу», тіньового сектору та масштабної корупції.

3. У зв'язку з важливістю прийнятих на конференції рішень для управління освітньою та науковою сферою доручити Організаційному комітету конференції поінформувати про ці рішення такі органи державної влади та державні інститути, як Міністерство освіти та науки України, Інститут модернізації змісту освіти, Комітет з питань науки і освіти Верховної Ради України, Інститут педагогіки НАПН України...